

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2017-565

27.9.2017

Eika Forsikring AS, Skadeforsikring

Ulykke

Fall på ski — plager i hofte og rygg — årsakssammenheng.

Forsikrede falt på ski. Tvist om det forelå årsakssammenheng mellom hendelsen og senere plager i venstre hofte og rygg. Nemnda viste til at selskapet hadde innhentet en spesialisterklæring som konkluderte med at det ikke forelå årsakssammenheng, mens forsikrede ikke hadde fremlagt noen spesialisterklæring eller lignende, som konkluderte med årsakssammenheng. Nemnda kunne da ikke se at forsikrede hadde sannsynliggjort årsakssammenheng, og selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1946) falt på ski 21.4.14. Han oppsøkte legevakten samme dag og ble lagt inn på S.O. med en luksasjon i venstre skulder. Det fremgår av inntakstjournalen at han hadde landet på venstre albue og umiddelbart fått smerter i skulder.

Forsikrede ble behandlet av kiropraktor (K. AS) 25.4.14. I journalen ble bl.a. notert at forsikrede "de siste dagene merket ... mere vondt i ve. Hofte."

Plager i hofte og rygg er nevnt flere ganger før hendelsen, blant annet i kiropraktor Ks journal. Den 1.3.04 heter det: "Pas føler seg bedre enn på flere år. Ikke lenger plaget med hoftene heller". Den 28.6.12 er notert: "den siste mnd. smerter i korsryggen og begge hoftene. Plutselige smerter som kommer og går. Har vært mye jobbing i det siste, og mener smertene stammer fra dette". Den 1.10.13 heter det: "Ramlet og slo seg på baken på ve. side for noen dager tilbake. Sterke smerter i korsryggen på ve. side, samt smerter i ve. ant. Lår". Den 4.2.14 ble notert: "Har fungert bra, men den siste tiden har han merket det litt i korsryggen og ve. Hofte".

Etter hendelsen noterte kiropraktoren 6.5.14: "God bedring i korsrygg og hofte siden sist".

I skademeldingen til selskapet nevnes skade i venstre skulder, ikke plager i rygg eller hofte.

Fastlegen noterte 20.8.14 at forsikrede hadde gått til kiropraktor pga. rygg smerter etter fallet på ski tidligere i år. I en legeerklæring 15.9.14 bekreftet legen at forsikrede:

... etter et fall på ski i april-14 har vært plaget med smerter og opplevelse av kraftsvikt i venstre hofte. Han oppsøkte selv kiropraktor i etterkant av fallet, og har fått behandling med god effekt.

Det fremgår av kiropraktorkjournalen 20.10.14 at forsikrede "i lengre tid (har) slitt med smerter i nedre del av korsryggen, samt smerter frem til ve. lyske og ve. hofte", og 10.11.14 at forsikrede har vært "uføretrygdet i mange år etter brudd i rygg m.m."

I fastlegejournalen av 13.7.15 heter det:

... Han har vært til Kiropraktor den 25.04.15 pga smerter i ve hofte etter fallet som hadde økt på i etterkant av fallet.

...

... MR viste Mistanke om stressfraktur i insufficiensfrakturer ved caput femoris posterior og nedad. Uregelmessig corticalis og brusk høyde i dette nivået.

Antydnet labrum degenerasjon med små rupturer. Trochantertendinit med liten ruptur av gluteus minimus senen ...

Smertene der er de samme som de har vært hele tiden. Henvises derfor til T. for vurdering ortoped ift hoftesmerter og MR svar som viste mulig stress fratur.

Uvisst om dette kommer fra skiulykken eller om er ny tilkommet.

I journalen av 29.9.15 fra R. kiropraktorklinikk heter det at forsikrede har "(h)att store smerter i korsryggen og stråling ned til ankelen". Den 31.10.15 omtaler anamnesen at han har smerter i fot og hofte som kom etter et fall i påsken.

Forsikrede ble 8.3.16 undersøkt ved S.O., og i det polikliniske notatet heter det:

Pasienten henvises for vurdering av vedvarende ryggsmarter med utstråling til høyre u.eks. Dette startet da han for 2 år siden gikk på ski og fikk vridning i ryggen. Smertene oppstod momentant, og har stått igjen helt siden. ... MR LS-columna fra 11.12.15 viser et L4/5 prolaps med affeksjon av høyre L5-rot.

Et fastlegenotat av 16.3.16 omtaler smerter i hofte og rygg, og av poliklinisk notat fra nevrologisk avdeling S.O. 29.3.16 fremgår at forsikrede har hatt utstrålende ryggsmarter siste to år etter en vridning i forbindelse med fall på ski, og at han samtidig har forslått venstre hofteregion.

Etter MR-undersøkelser av rygg og hofte oppsummerte fastlegen status 31.5.16 slik:

1. MR av ryggen viser at prolapsen i ryggen har gått helt tilbake og er tilnærmet borte dette forklarer at plagene har blitt bedre, det er endel slitasje som kan gi smerter. Man ser rester etter tilhelet brudd.
2. MR hofte og bekken viser begynnende slitasje.

Plager i hoften omtales i fastlegejournalen 21.6.16.

Selskapet innhentet erklæring fra spesialist i generell og ortopedisk kirurgi, dr. O. Hans mandat var å undersøke forsikrede, vurdere årsakssammenheng mellom hendelsen i april 2014 og dagens plager, og dessuten årsakssammenheng mellom en hendelse 9.7.14 og plager i høyre pekefinger. Det fremgår av erklæringen, datert 19.7.16, at forsikrede i 1989 hadde en kompresjonsfraktur i Th. IV.

Spesialisten konkluderte slik:

... plager fra venstre hofte mener jeg ikke har en sammenheng med skaden han pådro seg den 21.04.2014. På dette tidspunktet mener jeg at han allerede hadde en begynnende artroseutvikling i venstre hofte. Han klaget ikke over smerter i venstre hofte etter fallet, og hvis fallet hadde påført han en skade som ga han en artroseutvikling, ville jeg ha forventet at han også hadde smerter i venstre hofte umiddelbart.

...

Vurdering av årsaksforhold

Der er helt klart mer enn 50 prosent sannsynlighet for at de funn og subjektive symptomer ... i dag har i venstre skulder og høyre pekefinger, klart relateres til de aktuelle skadene han pådro seg den 21.04.14. og 09.07.14.

Basert på røntgenundersøkelser av bekken, hofter og columna totalis, skrev O. 12.9.16 en tilleggserklæring:

Jeg kan ikke se at disse røntgenundersøkelsene forandrer på det som jeg tidligere har skrevet. Han har en begynnende artroseutvikling i begge hofter, som han nok også hadde på skadetidspunktet. Fallet har ført til at han fikk tidligere smerter i hoften enn ellers. Artrosen skyldes på ingen måte den aktuelle skaden.

Selskapet har godkjent kravet for så vidt gjelder plagene i venstre skulder, men avslått kravet som gjelder plager i venstre hofte og rygg.

I fastlegejournalen 14.12.16 heter det i anamnesen at forsikrede "skadet seg kraftig etter skiulykke for 2,5 år siden, bl. a flere frakturer samt prolaps lumbalt." Av journalen av 23.1.17 fremgår at "en skade for noen år siden med brudd i hofte konservativt behandlet". Hendelsen er også omtalt 2.3.17.

Røntgen 9.3.17 viser "lette degenerative forandringer begge hofteledd. Påleiringer begge siders femur suspekt på CAM-impingement". Den 28.3.17 er beskrevet at hoftene er verre.

Forsikrede har i det vesentlige anført at det foreligger årsakssammenheng mellom skiulykken 21.4.14 og hans nåværende plager i hofte og rygg. Han har vært konstant plaget med hoften etter ulykken. Plagene har blitt verre, og at han har skiftet hofte på grunn av skaden. Enkeltstående notater om litt smerter i venstre hofte før ulykken, er ikke bevis for at ulykken ikke har ført til plagene han har i dag.

Spesialisterklæringene fremstår som mangelfulle og inneholder grove feil, herunder at plagene i hoften først omtales 15.9.14, og ikke allerede 25.4.14, fire dager etter ulykken.

Subsidiært anføres at ulykken har medført en betydelig forverring av plagene i hoften, som selskapet er ansvarlig for.

Den medisinske dokumentasjonen viser at forsikrede har vært plaget av smerter i ryggen etter ulykken. Selskapet har ikke underbygget at tidligere plager i ryggen er de samme som de han fikk etter ulykken. Han brakk ryggen for ca. 30 år siden, fikk i forbindelse med skaden ytterligere to brudd til i ryggen. Disse ble oppdaget av O. i fjor sommer.

Selskapet har i det vesentligste anført at forsikrede ikke har sannsynliggjort årsakssammenheng mellom hendelsen 21.4.14 og plagene fra venstre hofte og rygg. Det foreligger ikke årsakssammenheng fordi man ikke kan utelukke at en skade er oppstått ved en aktuell hendelse, jf. blant annet Rt. 2010 s. 1547. Sykdomsutviklingen må følge et forløp som er forenlig med hva man ut fra anerkjent medisinsk viten vil forvente, noe som innebærer at symptomene må oppstå i nær tilknytning til den aktuelle hendelse, og følge et traumatologisk forløp. Nedtegnelser foretatt i tid nær opp til den aktuelle hendelse er av særlig betydning ved bevisvurderingen, jf. Rt. 1998 s. 1565.

Det er ikke dokumentert en forverring av hofte- og ryggplagene i så nær tilknytning til fallet at kravet om akuttssymptomer er oppfylt. Kravet om brosymptomer er da heller ikke oppfylt. Kiropraktornotatet 25.4.14 viser ikke automatisk at plagene skyldes fallet, som heller ikke er nevnt. Det ville ha vært naturlig om plagene kom umiddelbart etter fallet. Spesialisten har pekt på at plager med korsryggen er omtalt jevnlig fra 2007 og fremover i journalene til K. Her nevnes også plager i venstre hofte flere ganger før hendelsen i april 2014. Forsikrede brakk ryggen for 30 år siden og ble da uføretrygd. Dersom det er årsakssammenheng mellom fallet og ryggplagene, faller dette inn under unntaket i vilkårspkt. 4.2.2.1.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken for nemnda gjelder om det er sannsynliggjort faktisk og rettslig årsakssammenheng mellom fallet i påsken 2014 og forsikredes hofte- og ryggplager. Det er forsikrede som har bevisbyrden, dvs. den som må sannsynliggjøre at det foreligger årsakssammenheng mellom hendelsen og nevnte plager.

Selskapet har innhentet en spesialisterklæring med tillegg som konkluderer med at det ikke foreligger årsakssammenheng mellom fallet og plagene fra venstre hofte og rygg, men at de skyldes begynnende, ikke skadebetinget, artrose. Forsikrede har ikke fremlagt noen spesialisterklæring eller lignende, hvor det foretas en medisinsk begrunnet vurdering, og som konkluderer med årsakssammenheng. Nemnda kan ikke se forsikrede har sannsynliggjort årsakssammenheng, og klagen kan ikke føre frem.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Hege Opheim (nøytralt oppnevnt medlem), Mildrid Felland (selskapsrepresentant), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant).